

BENDROSIOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 013

1. BENDROJI DALIS

1.1. Uždaroji akcinė draudimo bendrovė “Seesam Lietuva” (toliau “Draudikas”) šių draudimo taisyklių (toliau - “taisyklių”) ir Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų pagrindu sudaro:

1 sekcija – komercinės civilinės atsakomybės; ir / arba (nelygu, kaip nurodyta draudimo polise)

2 sekcija – produkto civilinės atsakomybės draudimo sutartis su juridiniais ir fiziniaisiais asmenimis (toliau - “Draudėjas”) ir įsipareigoja:

- atlyginti nuostolius dėl kilusios civilinės atsakomybės, aprašytus 5 punkte, ir kitas išlaidas, atskirai aprašytas šiose taisyklėse;

- nustatyti žalos atsiradimo priežastis ir jos sumą;

- tartis su pretenzijos pateikėju;

- atstovauti Draudėją teisme ar apmokėti teismo išlaidas, jei pretenzija dėl išmokos pasiekia teismą.

1.2. Draudėjas gali sudaryti civilinės atsakomybės draudimo sutartį dėl savo arba dėl kito asmens, kuris sudarius draudimo sutartį tampa Apdraustuoju, turtinių interesų, susijusių su civiline atsakomybe.

1.3. Draudimo sutarties struktūra.

Draudimo sutartį sudaro ir jos neatskiriama dalimi yra laikomi:

- draudimo polisas ir visi jame nurodyti priedai;

- šios draudimo taisyklės ir bendrosios draudimo sutarties sąlygos, kaip neatskiriama draudimo rūšies taisyklių dalis;

- papildomos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių Draudėjas ir Draudikas susitaria raštu.

1.4. Draudimo sutarties forma.

Draudimo sutarčiai gali būti taikoma

a) įvykio forma

b) pretenzijos pareiškimo forma

Draudimo sutarties forma apsprendžia, kas yra laikoma draudiminiu įvykiu (žr. Draudiminiai įvykiai).

Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, taikoma įvykio forma.

2. DRAUDIMO OBJEKTAI

2.1. Šiuo draudimu yra apdraudžiami draudėjo turtiniai interesai dėl civilinės atsakomybės, kilusios:

- komercinės (veiklos) civilinės atsakomybės draudimo atveju: dėl Draudėjo veiklos, įvardytos draudimo polise (apdrausta veikla)

- atsakomybės už produktą draudimo atveju: dėl tretiesiems asmenims ryšium su apdrausta veikla pristatytų Draudėjo produktų, nurodytų draudimo polise.

Draudimas galioja tik atžvilgiu pretenzijų, pareiktų draudimo sutarties galiojimo teritorijoje ir remiantis toje teritorijoje galiojančiais įstatymais.

3. DRAUDIMO TERITORIJA

3.1. Draudimo galiojimo teritorija reiškia, kad draudimo apsauga apima draudėjo atsakomybę už žalą, kuri yra padaroma ir pretenzija dėl kurios tretieji asmenys pareiškia nurodytoje teritorijoje, remiantis toje teritorijoje galiojančia jurisdikcija.

3.2. Draudimas galioja tik Lietuvoje, jeigu nėra kitaip susitarta ir nurodyta draudimo polise.

4. DRAUDIMO SUMOS

4.1. Draudimo suma ir atsakomybės limitas nustatomas abiejų šalių susitarimu.

4.2. Atsakomybės limitas - tai yra didžiausia išmokos suma nuostoliui ar žalai atlyginti dėl vieno draudiminio įvykio.

4.3. Draudimo suma - tai suma visų išmokų, kurios gali būti išmokėtos dėl nuostolių ar žalų per visą draudimo polise nurodytą draudimo periodą. Išmokėjus draudimo išmoką, Draudiko prievolė lieka galioti draudimo sumos daliai, kuri yri lygi skirtumui tarp draudimo sumos, nurodytos

draudimo polise, ir išmokėtos draudimo išmokos, įskaitant teismo išlaidas.

5. DRAUDIMINIAI ĮVYKIAI. ATLYGINAMINUOSTOLIAI

5.1 Šiuo draudimu atlyginami turtiniai nuostoliai dėl kūno sužalojimo, sveikatos sugadinimo ir/ar fizinės žalos materialiam turtui, kurią draudimo galiojimo teritorijoje tretiesiems asmenims sukėlė apdrausta Draudėjo veikla arba draudimo sutartyje įvardintas produktas (-ai), priklausomai nuo to, kas yra apdrausta, jeigu :

5.1.1 Įvykio Forma

- a) toks kūno sužalojimas ar žala turtui padaroma ir atskleidžiama draudimo terminu;
- b) Draudėjas pagal draudimo teritorijoje galiojančius įstatymus pripažįstamas atsakingu už padarytą žalą;

5.1.2. Pretenzijos Pareiškimo Forma

- a) toks kūno sužalojimas ar žala turtui padaroma ir atskleidžiama draudimo po draudimo sutartyje nurodytos datos (Retroaktyvi data) ; ir
- b) pretenzija dėl žalos atlyginimo raštu pareiškama Draudėjui ar Apdraustajam perduodama Draudikui draudimo terminu arba pratęstu pretenzijos pareiškimo laikotarpiu, numatytu draudimo sutartyje; ir
- c) Draudėjas pagal draudimo teritorijoje galiojančius įstatymus pripažįstamas atsakingu už padarytą žalą;

Jei draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad retroaktyvi data lygi draudimo termino pradžia. Retroaktyvi data taikoma tik toms pretenzijoms, kai Draudėjas, sudarant draudimo sutartį, nežinojo ir negalėjo žinoti apie aplinkybes, kurios galėjo sukelti pretenziją dėl žalos atlyginimo draudimo terminu.

Draudimo apsauga taip pat apima pretenzijas, kurios yra pareiškiamos per trejus metus nuo draudimo termino pabaigos, jeigu Draudėjas ar Apdraustasis draudimo terminu raštu informuoja apie įvykius ar aplinkybes, kuriais šios vėliau pareikštos pretenzijos yra pagrįstos.

5. NEDRAUDIMINIAI ĮVYKIAI/ IŠIMTYS

Bendros išimties komercinei civilinei atsakomybei ir atsakomybei už produktą.

6.1. Draudėjo patirti nuostoliai. Draudikas neatlygina Draudėjo pačiam sau sukeltų nuostolių.

6.2. Draudėjo valdomas ar jam patikėtas turtas. Jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, Draudikas neapmoka nuostolių turtui, kurį žalos padarymo metu ar dėl neapsižiūrėjimo sukkelto nuostolio metu:

6.2.1. Draudėjas valdė, buvo pasiskolinęs, naudojosi ar disponavo koku nors kitu būdu savo naudai;

6.2.2. gamino, instaliavo, taisė, saugojo ar koku nors kitu būdu valdė, globojo, saugojo, naudojosi ar kontroliavo Draudėjas ar kiti asmenys Draudėjo vardu;

6.2.3. atsižvelgiant į Draudėjo veiklą, jos įtakos zoną arba darbų pobūdį, galima laikyti objektu, kurį Draudėjas privalėjo apsaugoti, imtis prevencinių saugumo priemonių;

6.2.4. koku nors būdu juo rūpinosi.

6.3. Parduotos ar pristatytos prekės.

Draudikas neapmoka žalos, padarytos:

6.3.1. parduotoms ar pristatytoms prekėms dėl pačių prekių savybių arba dėl klaidų, neišsamios informacijos ar instrukcijų, pateiktų su tomis prekėmis;

6.3.2. parduotoms, bet dar nepristatytoms prekėms;

6.3.3. kitam turtui, jeigu jis gali būti atstatytas pakeičiant arba suremontuojant patiektą produktą.

Draudimas neapima jokių išlaidų, susietų su pretenzijomis dėl pačių produktų ar jų grąžinimo, taisymo, pakeitimo ar atšaukimo iš rinkos.

6.4. Atliktas darbas. Draudikas neapmoka išlaidų, atsiradusių taisant darbo rezultatus ar perdarant netinkamai atliktą darbą, net jeigu tą darbą atliko ir ne pats Draudėjas ar Apdraustasis.

6.5. Atsakomybė pagal sutartį ir garantiniai įsipareigojimai.

6.5.1. Draudikas neapmoka žalų ar nuostolių tokiu mastu, kiek tokia atsakomybė yra numatyta vien tik pagal sutartį, garantiją, pažadus ar kitus įsipareigojimus, nebent tokia atsakomybė būtų kilusi ir tokiu atveju, jei tokios sutarties, garantijų, pažadų ar įsipareigojimų nebūtų buvę.

6.5.2. Draudikas neapmoka jokių žalų ar nuostolių, kylančių dėl patiekto produkto neatlikimo, visiško ar dalinio nesugebėjimo atlikti žadėtas funkcijas ar pasiekti žadėtą efektą.

6.6. Trečiosios šalies atlygintini nuotoliai. Draudikas taip pat neapmoka jokių žalų ar nuostolių, ar bet kurios jų dalies, kurią yra Draudėjo vardu, vietoj jo, ar Draudėjui, po to, kai jis atlygina žalą, yra įsipareigojusi arba pagal įstatymus galėtų atlyginti trečioji šalis, išskyrus atvejus, kai Draudėjas įrodo, kad trečioji šalis yra nepajėgi atlyginti šių nuostolių.

6.7. Nuostoliai dėl tyčios ar didelio neatsargumo.

6.7.1. Draudikas neapmoka žalos, atsiradusios dėl tyčinės veikos ar dėl didelio neatsargumo, išskyrus tuos atvejus, kai Draudėjas ar Apdraustasis yra atsakingas už jo darbuotojų darbo metu sukeltas žalas ar nuostolius ir kai Draudėjas įrodo, kad Draudėjas, įskaitant ir vadovaujantį personalą, atsakingą už darbų priežiūrą, nežinojo ir negalėjo žinoti apie tokią darbuotojų veiką.

6.7.2. Nuostoliai gali būti laikomi sukelti dėl didelio neatsargumo, jeigu, pavyzdžiui, pasirinktas veikimo būdas, atsižvelgiant į aplinkybes, yra rizikingesnis nei įprasta (taip pat žiūrėti Bendrąsias draudimo sutarties sąlygas).

6.7.3. Jei pagal įstatymus Draudikas privalo atlyginti žalą dėl Draudėjo ar Apdraustojo tyčios ir/ar didelio neatsargumo, tai išmokėjęs draudimo išmoką Draudikas, turi teisę išsireikalauti sumokėtą sumą ar jos dalį iš Draudėjo ar Apdraustojo.

6.8. Nuostolis ar žala dėl rizikos, apie kurią buvo žinoma iš anksto.

Draudikas neapmoka žalos ar nuostolio, jei Draudėjas ar Apdraustasis draudimo sutarties sudarymo metu žinojo ir turėjo žinoti apie klaidą, defektą ar kitus veiksnius bei priežastis, iššaukiančius atsakomybę.

6.9. Kelių eismo žala. Draudikas neapmoka žalos, kilusios dėl sausumos transporto priemonės naudojimo eismui.

Draudimas, vienok apima žalą, padarytą kitai transporto priemonei pakrovimo, iškrovimo metu Lietuvos Respublikos teritorijoje, su sąlyga, kad tokia transporto priemonė ar jos dalis nebuvo patikėta, globojama ar koku nors būdu valdoma pakrovimo-iškrovimo darbų vykdytojo (žr punktą 6.2).

6.10. Vandens ar oro transporto priemonių naudojimas.

Draudimas neapmoka žalos, kuri kyla dėl:

6.10.1. naudojimosi privalomu registruoti laivu, valtimi ar kita vandens transporto priemone (motorine, irkline ar velkama), kai Draudėjas yra atsakingas kaip tokios transporto priemonės savininkas, valdytojas ar naudotojas;

6.10.2. naudojimosi orlaiviu skraidymui, kai draudėjas yra laikomas atsakingu už šį orlaivį kaip savininkas, valdytojas ar naudotojas, t.y. šalis, vykdanči pareigas orlaivyje arba darbdavys bet kurio asmens, vykdančio pareigas orlaivyje.

6.11. Produktai, skirti aviacijai.

Draudimo apsauga neapima bet kokios žalos ar nuostolių, sukeltų produktų:

- patiektų orlaiviams arba skirtų naudoti aviacijoje;
- produktų, patiektų įrangai, skirtai naudoti oro erdvėje arba kosmonautikoje.

6.12. Žala aplinkai.

Draudikas neapmoka žalų ir nuostolių, kilusių dėl :

6.12.1. dūmų, suodžių, dulkių, garo ar dujų;

6.12.2. užteršimo ar panašaus poveikio orui, dirvožemiui ar vandeniui ;

6.12.3. vibracijos, garso, karščio, kvapo, šviesos, radiacijos;

6.12.4. ar kitų panašių trikdžių ar nepatogumų;

Tačiau draudimas apmoka staigius nuostolius ar žalas, patirtas dėl vienintelio, neeilinio įvykio ar sąlygų, susidariusių dėl atsitiktinės klaidos ar dėl netikėto ir nenumatyto defekto ar trūkumo statinyje ar jo dalyje ar įrangoje, jei Draudėjas už tai atsako. Atsitiktinė klaida, netikėtas ir nenumatytas defektas ar trūkumas yra toks, kurio Draudėjas negalėjo numatyti ir/ar išvengti. Draudikas joku būdu neapmoka lėto, laipsniško poveikio, besitęsiančio neatsargumo padaryto poveikio. Būtina sąlyga išmokos mokėjimui, kad apie taršą ar kitą žalą gamtai Draudėjas sužinotų ne vėliau kaip per 72 valandas nuo jos pradžios ir nedelsiant informuotų apie tai Draudiką.

Vienok, draudimo apsauga jokiais atvejais negalioja žalai aplinkai:

- kuri kilo Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kanadoje arba Australijoje, arba

- atsakomybė, tiek dėl jos pagrindo, tiek dėl kompensacijos dydžio, yra pagrįsta Jungtinių Valstijų, Kanados ar Australijos įstatymais.

6.13. Išlaidos, patirtos dėl oficialių institucijų reikalavimų žalos aplinkai atveju.

Draudikas neapmoka jokios nuostolių dalies, kurią sudaro oficialių institucijų reikalavimu patirtos išlaidos prevencijai ar atstatomosioms priemonėms, kai tos išlaidos kyla dėl žalos gamtai ar jos pasekmių prevencijos ar priemonių, kurių imamasi atstatyti sužalotą aplinką.

6.14. Drėgmė ir patvinimas.

Draudikas neapmoka žalų ir nuostolių, kuriuos sukelia

- drėgmė ar
- patvinimas dėl lietaus vandens ar atlydžio, išskyrus staigias, nenumatytas žalias, sukeltas neeilinės ar vienkartinės klaidos ar aplaidumo arba dėl staigaus ir nenumatyto defekto ar trūkumo statinyje, jo dalyje ar įrangoje. Draudikas jokia būdu neapmoka lėto, laipsniško poveikio, besitęsiančio neatsargumo padaryto poveikio ar pasikartojančių įvykių.

Draudikas, vienok, neapmoka jokių potvynių sukeltų žalų ar nuostolių, kai jų priežastimi yra vandentiekio ar kanalizacijos projektavimo, matavimo ar konstrukcijos defektai.

6.15. Gruntiniai vandenys.

Draudimo apsauga neapima jokių žalų ar nuostolių, sukeltų dėl gruntinio vandens lygio pokyčio.

6.16. Radioaktyvus spinduliavimas.

Draudikas neapmoka nuostolių, kilusių dėl ar bet koku būdu susijusių su ar įtakotų branduolinių reakcijų ir radioaktyvaus spinduliavimo, radioaktyvaus užteršimo, radioaktyvių atliekų saugojimo, branduolinio kuro naudojimo ir pan.

6.17. Chemijos produktai ir ekvivalentai.

Draudimo apsauga neapima jokios žalos ar nuostolio, kuri sukelia ar bet koku būdu įtakoja šios cheminės medžiagos (bet kokioje formoje, sudėtyje, pavidale): asbestas, švinas, polichlorintas bifenilas (PCB), chloro hidro karbonatai, karbamido formaldehidai, karbamido-formaldehido putas (*Urea Formaldehyde Foam (UFF)*); dietilbestrolis (DES), tabakas ir tabako gaminiai, halonai

(*Halons*), chlorfluorangliavandeniliai (*Chlorofluorocarbons (CFC's)*) arba chlorinti angliavandeniliai (*Chlorinated Hydro-Carbons (CHC's)*),

6.18. Žmogaus imunodeficito virusas (ŽIV).

Draudimo apsauga neapima žalų, sukeltų ŽIV ar jo pasekmių, įskaitant AIDS.

6.19. Kasinėjimas ir sprogdinimo darbai.

Draudimas neapmoka išlaidų, kilusių dėl kasinėjimo ar sprogdinimo darbų, kuriuos atlieka samdomi darbuotojai ar bet kuri kita šalis, arba dėl žemės įdubimo ar žemės nuošliaužos.

6.20. Šmeižtas ir invazija į privatumą.

Draudimas neapima jokių žalų ir nuostolių, kuriuos sukelia šmeižtas arba invazija į privatumą.

6.21. Baudos.

Draudikas neapmoka baudų ar kitų panašių pamokomojo ar baudžiamojo pobūdžio sankcijų.

6.22. Finansiniai nuostoliai.

Draudikas neapmoka finansinių nuostolių, kurie nėra tiesioginė kūno sužalojimo ar žalos turtui, apdraudžiamos pagal šią draudimo sutartį, pasekmė.

6.23. Darbdavio civilinė atsakomybė.

Draudikas neatlygina žalų, kurias patiria Draudėjo darbuotojai ir už kurias Draudėjas yra atsakingas kaip darbdavys. Draudimas taip pat neatlygina žalų, kurios yra atlyginamos pagal privalomus draudimus, tokius kaip darbuotojų draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, transporto priemonių valdytojų civilinė atsakomybė ir panašiai.

6.24. Gydomo žala.

Draudimo apsauga neapima žalų, kurias sukelia bet koks gydymas ar paslaugos susijusios su sveikatos priežiūra ar apsauga.

6.25. Kitos atsakomybės draudimas.

Draudikas neapmoka nuostolių, kurie yra ar gali būti atlyginami pagal bet kokias kitas bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutartis, kurias yra sudaręs Draudėjas.

6.26. Specialios išimtys.

Jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip, galioja ir šios išimtys:

6.26.1. Terorizmo išimtis (žr. "Specialios išimtys").

6.26.2. Elektronikos rizikų išimtis (žr. "Specialios išimtys").

Papildomos komercinės civilinės atsakomybės draudimo išimtys

6.27. Atsakomybė už produktą.

Draudikas neapmoka nuostolių, kuriuos sukelia patiekti produktai.

6.28. Nekilnojamo turto nuosavybė ir valdymas.

Draudikas neapmoka žalos, kuri kyla dėl nekilnojamo turto valdymo, kontroliavimo, naudojimo, priežiūros ar priklausymo nuosavybės teise Draudėjui, jei tas turtas nėra nurodytas draudimo polise ar to nekilnojamo turto ar didesnės (virš 50%) jo dalies Draudėjas nenaudoja arba naudoja tikslams, kurie nesisieja su apdrausta Draudėjo veikla.

6.29. Planai, patarimai ir instrukcijos.

Jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip, draudimo apsauga neapima jokių žalų ar nuostolių, kurias sukelia klaidos ar netikslumai tyrimų ar matavimų rezultatuose, skaičiavimuose, brėžiniuose, darbo specifikacijose ar aprašymuose, direktyvose ir gaminio instrukcijose, pateiktose tretiesiems asmenims.

Papildomos atsakomybės už produktą draudimo išimtys

6.30. Draudikas neapmoka jokios žalos ar nuostolių, kilusių dėl įstatymų ar oficialių kompetentingų institucijų norminių aktų, taisyklių, normatyvų ar direktyvų, apibrėžiančių reikalavimus produkto saugumui, pažeidimų, kuriuos Draudėjas ar Apdraustasis žinojo arba privalėjo žinoti.

7. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

7.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ar jo įgaliotas asmuo pateikia Draudiko nustatytos formos rašytinį prašymą-anketą, kurioje privalo pilnai ir tiksliai atsakyti į visus klausimus, kurie yra svarbūs Draudikui prisiimant draudimo riziką.

7.2. Draudimo sutartis gali būti sudaryta ir Draudėjui pateikus prašymą sudaryti draudimo sutartį bei informaciją raštu bet kokia kita forma arba žodžiu.

8. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS

8.1. Galimi draudimo rizikos padidėjimo atvejai, apie kuriuos Draudėjas privalo informuoti Draudiką Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose nurodytais terminais:

- Draudėjo veiklos pobūdžio ar gaminamo produkto pasikeitimas (įskaitant produkto sudėtį ir pan.);
- Darbuotojų skaičiaus padidėjimas daugiau nei 10%;
- staigus apyvartos augimas (daugiau nei 30%);
- veiklos perkėlimas į kitą vietą;
- naujos dukterinės įmonės įsigijimas ar įsteigimas;
- remonto ar rekonstrukcijos darbai;
- draudimo sutartyje nurodyto turto paskirties, nuomininkų pasikeitimas;
- kitų duomenų, įrašytų draudimo polise ar nurodytų raštu sudarant draudimo sutartį, pasikeitimas.

8.2. Dėl draudimo rizikos padidėjimo taip pat žiūrėti Bendrąsias draudimo sutarties sąlygas.

9. SPECIALŪS SAUGOS REIKALAVIMAI

9.1. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo laikytis visų įstatyminių, žinybinių ir/arba draudimo polise numatytų ar kitaip raštu pateiktų saugos reikalavimų.(žr. Bendrąsias draudimo sutarties sąlygas), tame tarpe ir išvardintų žemiau.

9.2. Darbai su ugnimi.

Šios sąlygos taikomos atliekant darbus, kurių metu susidaro žiežirbos ar dujų ugnis, yra naudojama atvira liepsna ar karšto oro srovė (dėl franšizės žr. 9.5 punktą):

9.2.1. darbai su ugnimi, turi būti atliekami tik tokiam darbui skirtose nuolatinėse ar laikinose vietose, kaip nustatyta tokio darbo saugumo reikalavimuose ir reikalavimuose darbams su ugnimi, nurodytuose draudimo polise, bei laikantis bei norminiais aktais ir/ar priešgaisrinės apsaugos institucijų nustatytų bendrųjų reikalavimų tokio pobūdžio darbams. Prieš atliekant darbus su ugnimi laikinoje vietoje, reikia gauti raštišką priešgaisrinės saugos tarnybos leidimą.

9.2.2. Draudėjas privalo laikytis p. 9.2.1. įvardintų saugos reikalavimų darbams su

ugnimi bei užtikrinti, kad tokiam darbui naudojami įrankiai ir įrenginiai atitiktų esamus reikalavimus.

9.3. Vandens užliejimas.

Šios sąlygos taikomos lietaus ar tirpstančio sniego nuotėkio ar apsauginės sistemos įrengimo ar renovacijos darbams arba tiems atvejams, kai nuotėkio ar apsauginės sistemos nėra arba jos nėra pakankamos. (dėl franšizės žr. 9.5 punktą).

9.3.1. darbų vykdytojas privalo iširti galimų nuostolių dėl lietaus ar tirpstančio sniego vandens riziką ir sudaryti apsaugos nuo šių nuostolių planą prieš numatomus darbus;

9.3.2. Darbų vieta turi būti apsaugota nuo vandens. Bet kokios vertybės ar pažeidžiamas turtas, esantis pastatuose žemiau darbų vietos, privalo būti perneštas ar apsaugotas atskirai. Tokių pastatų naudotojai privalo būti informuoti apie tokius darbus.

9.4. Kasimas ir žemės judinimo darbai.

Šios sąlygos taikomos visiems kasimo ir žemės judinimo darbams (dėl franšizės žr. 9.5 punktą).

9.4.1. Draudėjas turi prieš tokių darbų pradžią nustatyti kabelių, laidų ir vamzdžių, esančių numatytų darbų zonoje, išsidėstymą kreipiantis į jų savininkus bei atsižvelgti į jų išsidėstymą atliekant darbus.

9.4.2. pažeidus kabelį, laidą ar vamzdį, Draudikui būtina pristatyti raštišką patvirtinimą iš šių komunikacijų savininko. Šiame patvirtinime turi būti pažymėta, kad žemėlapis ar kitoks oficialus planas apie tokių komunikacijų išdėstymą buvo pateiktas arba komunikacijos buvo pažymėtos koku nors kitu būdu prieš darbų pradžią.

9.5. Komercinės civilinės atsakomybės draudimo atveju, jeigu nuostoliai kilo dėl ugnies darbų, vandens užliejimo, kasimo ar žemės judinimo darbų, Draudėjo franšizė yra 10% visos nuostolių sumos, bet ne mažesnė nei 10.000 Lt ir ne didesnė nei 50'000 Lt arba draudimo polise nurodytos franšizė, jei ji didesnė nei nurodytos anksčiau.

Atskirais atvejais draudimo sutartyje gali būti nurodytos kitos franšizės.

10. PRETENZIŲ NAGRINĖJIMAS

10.1. Draudiko įsipareigojimai

10.1.1. Įvykus įvykiui, kuris gali būti laikomas draudiminiu pagal šios draudimo sutarties sąlygas, Draudikas įsipareigoja iširti, ar Draudėjas arba Apdraustasis privalo apmokėti žalos, apdraustos šiuo draudimu, dalį, viršijančią franšizę, ir tartis su pretenzijos pateikėju.

10.1.2. Jei Draudėjas ar Apdraustasis pripažįsta savo kaltę, sutinka su pretenzija ir nuostoliais, tai joku būdu neįpareigoja Draudiko, išskyrus tuos atvejus, kai išmokos suma ir žalos priežastis yra aiškiai teisėti.

10.1.3. Jeigu Draudikas susitaria su žala patyrusia šalimi dėl šio draudimo sutartimi apdraustų nuostolių kompensacijos ir Draudėjas ar Apdraustasis nesutinka su tuo, Draudikas neprivalo apmokėti jokių dėl to kylančių išlaidų ar išmokėti išmoką, didesnę nei būtų išmokėta pagal anksčiau minėtą susitarimą. Draudikas taip pat neprivalo dalyvauti ir apmokėti tolimesnių įvykio tyrimų.

10.2. Draudėjo ir Apdraustojo pareigos

Draudėjas ir Apdraustasis privalo:

- dalyvauti pretenzijos nagrinėjime savo lėšomis;
- pateikti Draudikui visą informaciją, dokumentus ir kitą turimą medžiagą, susijusią su pretenzija;
- priimtinomis išlaidomis atlikti visus reikiamus tyrimus, kuriuos jis gali atlikti ir
- leisti Draudikui susitarti gražiuoju su pretenzijos pateikėju.

10.3. Draudėjas arba Apdraustasis turi nedelsiant informuoti Draudiką apie žalą arba jam pateiktas pretenzijas. Jokios specialios pranešimo formos nėra. Draudėjas arba Apdraustasis taip pat turi nedelsiant detalai informuoti Draudiką apie pokyčius įvykių eigoje.

Produkto civilinės atsakomybės draudimo atveju labai svarbu tyrimo tikslais išsaugoti žalą sukėlusį produktą.

Nukentėjusių asmenų vardai, pavardės ir adresai turi būti išsaugomi ir perduodami Draudikui, kad šis galėtų su jais susisiekti.

10.4. Kitos Draudėjo ir Draudiko pareigos nurodytos Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose.

11. TEISMINIAI GINČAI

11.1 Jeigu pretenzijos dėl žalos, kuri iš esmės galėtų būti atlyginama pagal šios draudimo sutarties sąlygas, nagrinėjimas perduodamas teismui, Draudėjas arba

Apdraustasis turi nedelsiant informuoti apie tai Draudiką.

11.2 Jeigu pretenzija dėl žalos atlyginimo tiek dėl priežasties, tiek dėl dydžio iš esmės gali būti laikoma atlygintina pagal šios draudimo sutarties sąlygas, Draudikas apmokės teismo ginčo išlaidas, jeigu:

- apie žalą buvo pranešta iki ieškininio pareiškimo pateikimo teismui;
- advokatas buvo patvirtintas Draudiko.

11.3. Jeigu teisminis procesas nagrinėja ne vien tik pagal šią draudimo sutartį atlyginamas pretenzijas, Draudikas apmoką tik tą dalį išlaidų, kuri kyla dėl pretenzijos atlyginti nuostolius, apdraudžiamus pagal šią draudimo sutartį.

11.4. Draudikui pareikalavus, Draudėjas arba Apdraustasis jam turi suteikti įgaliojimus atstovauti jį teisminiame ginče.

11.5. Jeigu raštu nėra sutariama kitaip, Draudikas neprivalo atlyginti Draudėjui ar Apdraustajam jo patirtų išlaidų ginantis nuo trečiojo asmens pretenzijų, jeigu vėliau paaiškėja, kad įvykis pagal šios draudimo sutarties sąlygas negali būti laikomas draudiminiu.

12. ŽALOS ATLYGINIMO SĄLYGOS

12.1. Draudimo išmoka.

Draudikas apmoka žalą, už kurią Draudėjas ir/ar Apdraustasis yra atsakingas. Nuostolių dydis paskaičiuojamas, remiantis atitinkamais žalos nustatymo metodais ir teismine praktika.

Jeigu keletas asmenų yra atsakingų už tą pačią žalą, Draudikas atlygina tik tą žalos dalį už kurią atsako Draudėjas ir/ar Apdraustasis. Jei nėra kito pagrindo, tai apmokama žalos dalis paskaičiuojama dalinant visą žalą iš atsakingų asmenų skaičiaus.

12.2. Išlaidos žalos prevencijai.

12.2.1. Išlaidos galimos žalos pavojaus panaikinimui.

Draudėjas ir/ar Apdraustasis privalo stengtis išvengti arba sumažinti žalą dėl galimo ar realaus draudiminio įvykio. (žr. Bendrosios draudimo sutarties sąlygos) . Šis įsipareigojimas apima tik tas priemones, kurios panaikina tiesioginę akivaizdžią realią atsakomybės prieš kitas šalis kilimo grėsmę, ir neapima jokių tolimesnių priemonių po įvykio, jeigu tai nėra atskirai sutarta su Draudiku. Neatidėliotinų priemonių išlaidos yra atlyginamos pagal šią draudimo sutartį.

12.2.2. Žala Draudėjo turtui.

Jokios kompensacijos nėra mokamos, jeigu žala yra padaroma turtui, kuris priklauso arba kurį valdo Draudėjas ar Apdraustasis (pavyzdžiui žemė, dirvožemis ir kita). Išlaidos prevencijai yra atlyginamos išimtinai tik tais atvejais, kai kyla neišvengiama žalos trečiųjų asmenų turtui grėsmė. Pavyzdžiui, substancijos, kurios gali užteršti aplinką, patekusios į gruntinius vandenius arba dirvožemį, išsiliejusios už Draudėjui ar Apdraustajam priklausančios žemės valdos ribų. Atlyginamos tik tos prevencinės priemonės, kurios yra būtinos panaikinti tiesioginę žalos trečiųjų asmenų turtui, atlygintinos pagal šią draudimo sutartį, grėsmę.

Padarius žalą gamtai, daugiau negu paprastos prevencinės priemonės tiesioginei grėsmei pašalinti gali būti būtinos, kad visiškai atstatyti situaciją. Tai gali būti, pavyzdžiui, užteršto grunto išvežimas, nukenksminimas ar panašiai. Išlaidos tokioms prevencinėms priemonėms, net jeigu jos ir yra privalomos pagal oficialių institucijų reikalavimus, nėra atlyginamos pagal atsakomybės draudimo sutartį.

12.2.3. Priemonės žalos gamtai atveju.

Draudėjas ar Apdraustasis privalo nedelsiant informuoti Draudiką apie žalos gamtai grėsmę arba padarytą žalą ir gauti pritarimą prevencinėms priemonėms, kurios yra atlyginamos pagal šią draudimo sutartį.

12.3. Tyrimas ir teismo ginčo išlaidos.

Draudikas apmoka būtinas ir neišvengiamas pretenzijos nagrinėjimo išlaidas, išskyrus tyrimo, kurį privalo atlikti pats Draudėjas ir/ar Apdraustasis, išlaidas arba išlaidas, kurios nebuvo sutartos su Draudiku.

Teismo ginčo išlaidos apmokamos kaip numatyta 11 skyriuje.

12.4. Maksimali išmokos suma.

Maksimali draudimo išmokų suma dėl vieno draudiminio įvykio, įskaitant visas tyrimo, derybų, teisinės išlaidas yra suma, draudimo polise įvardinta kaip atsakomybės limitas. Žalos prevencijos išlaidos yra atlyginamos pagal Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų nuostatas.

Gali būti ir kiti susitarimai dėl draudimo sumų ir atsakomybės limitų (pvz. atskiri limitai žalai asmeniui ir žalai turtui ir pan.).

12.5. Žalų serija.

Visos žalos, kurias sukelia tas pats įvykis arba aplinkybės yra laikomos viena žala (vienu draudiminiu įvykiu), nepriklausomai nuo to, ar jos atskleistos per vieną ar per kelis draudimo periodus, ir nepriklausomai nuo to, kad produktas buvo pristatytas skirtingu laiku. Jeigu žalos atskleidžiamos skirtingais draudimo periodais, jos priskiriamos tam draudimo periodui, kurio metu pirma žala buvo atskleista.

Jeigu draudimo sutarties forma yra pretenzijos pareiškimas, tai viena žala (vienu draudiminiu įvykiu) laikomos visos pretenzijos, dėl to paties įvykio, priežasties ar fakto pareikštos per vieną ar kelis draudimo periodus ir priskiriamos tam draudimo periodui, kurio metu pareikšta pirmoji pretenzija.

12.6. Franšizė.

Kiekvieno draudiminio įvykio atveju yra žalos atlyginimo sumos, įskaitant ir žalos prevencijos išlaidas, tyrimo, derybų, teismo išlaidas, yra išskaičiuojama franšizė, nurodyta draudimo sutartyje.

12.7. Tiesioginio reikalavimo teisė.

Nukentėjusysis trečiasis asmuo turi teisę tiesiogiai reikalauti, kad Draudikas, apdraudęs atsakingą už žalą asmens civilinę atsakomybę, išmokėtų draudimo išmoką. Tiesioginė reikalavimo teisė, neatleidžia Draudėjo ir Apdraustojo nuo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį vykdymo.

13. DRAUDIMO ĮMOKOS SKAIČIAVIMAS

13.1. Draudimo įmokos skaičiavimo pagrindas:

- produkto civilinės atsakomybės draudimo atveju - draudėjo apyvarta;
- komercinės atsakomybės draudimo atveju - darbuotojų skaičius ir/ar darbo užmokesčio fondas;
- patalpų savininko ar nuomininko civilinės atsakomybės draudimo atveju - patalpų plotas arba tūris;
- Draudikas turi teisę nustatyti ir kitą įmokos skaičiavimo pagrindą.

Draudimo įmokos skaičiavimo pagrindas yra nurodomas draudimo polise.

13.2. Draudimo įmokos tarifas nustatomas taip pat atsižvelgiant į Draudėjo veiklos pobūdį, draudimo sutarties galiojimo teritoriją, Draudėjo valdomo turto būklę, saugumo

priemones, artimiausią kaimynystę ir kitus faktorius, svarbius įvertinant riziką,

13.3. Jeigu dėl veiklos pobūdžio, sudarant sutartį draudimo įmoka gali būti paskaičiuojama tik apytiksliai, galutinė įmoka, taikant iš anksto sutartą tarifą, paskaičiuojama draudimo periodo pabaigoje. Skirtumas tarp avansinės įmokos turi būti gražintas Draudėjui arba sumokėtas Draudikui ne vėliau kaip per 14 dienų nuo įmokos perskaičiavimo dienos. Duomenis draudimo įmokos perskaičiavimui Draudėjas turi pateikti Draudikui ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo draudimo periodo pabaigos, priešingu atveju Draudikas turi teisę nustatyti galutinę draudimo įmoką, tokio dydžio, kokią jis mano esant priimtina.

Draudimo periodo pabaigoje perskaičiuota draudimo įmoka negali būti mažesnė nei minimali avansinė įmoka, jeigu tokia įmoka buvo numatyta draudimo sutartyje.

13.4. Jei draudimo polise nėra nurodytas draudimo įmokos skaičiavimo pagrindas, laikoma, kad draudimo įmoka yra fiksuota ir nėra perskaičiuojama draudimo sutarties pabaigoje. Vienok, Draudikas turi teisę perskaičiuoti įmoką padidėjus draudimo rizikai (žr šių taisyklių 8 punktą).

SPECIALIOS IŠIMTYS

TERORIZMO IŠIMTIS

Nepaisant bet kurių kitų draudimo taisyklių nuostatų, kuriose teigiama priešingai, susitariama, kad pagal šį draudimą neatlyginami bet kokio pobūdžio praradimai, nuostoliai ir išlaidos, kurių tiesioginė ar netiesioginė priežastis buvo arba kurie atsirado dėl ar buvo susiję su bet kuriuo teroristiniu aktu, neatsižvelgiant į jokiais kitas priežastis ar įvykius, tuo pačiu metu ar kuria nors kita seka prisidėjusius prie nuostolių atsiradimo.

Teroristinis aktas reiškia veiksmą, kurio metu bet kuris asmuo ar asmenų grupė (-ės), veikdami pavieniui ar kurios nors organizacijos (-jų) ar vyriausybės (-ių) vardu arba būdami su jomis susiję, naudoja jėgą ar prievartą ir (arba) grasina panaudoti jėgą ar prievartą ar imasi kitų priemonių, kaip antai biologinių ar cheminių medžiagų paskleidimas, sukėlus žalą, tokiais veiksmais pagal jų pobūdį ar aplinkybes siekdami politinių, religinių, ideologinių ar panašių tikslų, įskaitant ketinimus paveikti bet kurią vyriausybę ir (arba) įbauginti visuomenę arba kurią nors visuomenės dalį.

Prie nedraudiminių įvykių taip pat priskiriami bet kokio pobūdžio nuostoliai, žala ir išlaidos, kurių tiesioginė ar netiesioginė priežastis buvo arba kurie atsirado dėl ar buvo susiję su bet kuriais veiksmais, kurių buvo imtasi siekiant suvaldyti, užkirsti kelią, užgniaužti teroristinį aktą, arba kurie yra susiję su bet kuriuo teroristiniu aktu.

ELEKTRONIKOS RIZIKŲ IŠIMTIS

Nepaisant jokių kitų draudimo sutarties taisyklių nuostatų, kuriose teigiama priešingai, ir visais atvejais taikant draudimo sutartyje numatytas sąlygas ir išimtis, pagal šią draudimo sutartį nedraudžiami:

A) visi Duomenų Nuostoliai ir nuostoliai (be jokios abejonės įskaitant ir netiesioginius nuostolius), atsirandantys dėl Draudėjo veiklos pertraukimo ar trikdymo, kilusio dėl Duomenų nuostolių, įskaitant:

- visų ar dalies Duomenų, praradimą, sunaikinimą arba sugadinimą;
- nesankcionuotą Duomenų pasisavinimą, naudojimą ar keitimą;
- nesankcionuotą Duomenų perdavimą bet kurioms trečiosioms šalims;

– Nuostolius, kylančius dėl bet kokio pobūdžio klaidingo Duomenų panaudojimo arba netinkamo jų naudojimo;

– Nuostolius, kylančius dėl visų operatoriaus klaidų, susijusių su Duomenimis, tačiau tuo neapsiribojant.

B) visi apdrausto turto Nuostoliai ir Nuostoliai (įskaitant netiesioginius nuostolius) dėl veiklos pertraukimo ar trikdymo, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kilo dėl:

– bet kurio Virusų persiuntimo ar poveikio;

– nesankcionuoto Sistemos naudojimo;

– elektroninių ryšio priemonių, naudojamų apdraustojo versle, veikimo pertraukimas arba trikdymas įskaitant visus bet kurių interneto svetainių ar elektroninių ryšio priemonių eksploatacinių savybių pablogėjimus, tačiau jais neapsiribojant;

– Sistemos gedimo, išskyrus tuos atvejus, kai apdrausto turto Nuostoliai atsirado dėl kurios nors apdraustos rizikos, jeigu tie Nuostoliai nekilo dėl kurio nors tyčinio veiksmo ar neveikimo arba dėl kurios nors priežasties, nurodytos pirmiau pateiktoje pastraipoje A.

Sąvokos, naudojamos šioje išimtyje

Nuostoliai - kalbant apie nedraudiminius įvykius ši sąvoka reiškia atsitiktinį apdrausto turto praradimą, sunaikinimą arba nuostolius ir bet koki atsitiktinį Duomenų praradimą, sunaikinimą arba nuostolius.

Duomenys - tai elektroninėmis priemonėmis vaizduojama arba laikoma informacija įskaitant programinį kodą arba instrukcijų rinkinius, operacines sistemas, programinę įrangą ir aparatinę įrangą.

Sistemos gedimas - tai visiškas ar dalinis Sistemos gedimas arba sutrikimas, kai nukenčia Sistema, kuri priklauso apdraustajam ir kuria pastarasis turi teisę naudotis bet kuriuo pageidaujama metu, kaip to reikalauja apdraustojo verslo specifiška, prieinamumas, funkcionalumas ir arba eksploatacinės savybės;

Sistema - tai kompiuteriai, kita skaičiavimo ir elektroninė įranga, susijusi su kompiuterių aparatine įranga, elektroninių duomenų apdorojimo įranga, Mikroschemomis ir visa kita įranga, kuriai veikti būtinos Mikroschemos arba kurios nors jų atliekamos operacijos, bei, kad būtų išvengta bet kokių abejonių, bet kuris kompiuterinis įrenginys.

BENDROSIOS DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGOS

(2006 M. KOVO MĖN. REDAKCIJA)

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Šios Bendrosios draudimo sutarties sąlygos (toliau – BDSS) yra laikomos neatskiriama sudedamąja draudimo sutarties dalimi.

1.2. Draudimo taisyklės ir/ar individualios draudimo sutarties sąlygos gali numatyti papildomus arba kitokius reikalavimus, kurių privaloma laikytis.

1.3. Esant neatitikimams tarp BDSS ir draudimo taisyklių ir/ar individualių draudimo sutarties sąlygų, pirmenybė visuomet teikiama draudimo taisyklėms ir/ar individualiosioms draudimo sutarties sąlygoms.

2. SĄVOKOS

2.1. Draudimo sutartyse, individualiosiose draudimo sutarties sąlygose ir BDSS naudojamos sąvokos turi šią reikšmę:

2.1.1. **Apdraustasis** -

a) sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudimui įvykiui draudikas privalo mokėti draudimo išmoką;

b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami;

c) turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami.

Jeigu kitaip nenurodyta draudimo sutartyje, Apdraustuoju yra laikomas Draudėjas.

2.1.2. **Besąlyginė franšizė** - draudimo sutartyje nurodyta suma, išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra sudaryta su besąlygine franšize.

2.1.3. **Didelis neatsargumas** - asmens elgesys, pasireiškiantis veiksmais, kurių asmuo, laikydamasis bent minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų padaręs; nesilaikymas protingo atsargumo ir/ar nesilaikymas protingos priežiūros, ir/ar nesiėmimas protingų atsargumo priemonių žalai išvengti, ar nenumatymas aplinkybių, kurias būtų numatęs protingas asmuo.

Dideliu neatsargumu taip pat laikoma veika (veiksmas arba neveikimas), kurios neigiamas

pasekmes draudėjas numatė arba privalėjo numatyti, tačiau lengvabūdiškai tikėjosi jų išvengti. Dideliu neatsargumu yra laikoma, bet vien tik tuo neapsiribojant, veikimo būdas ar metodas, kuris, atsižvelgiant į aplinkybes, yra pernelyg rizikingas ir, pasirinkus kitą prieinamą ir įprastą veikimo būdą ar metodą, tokios rizikos būtų išvengta. Žalos sukeltos dėl alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo, laikomos sukeltomis dėl didelio neatsargumo.

2.1.4. **Draudėjas** - asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku.

2.1.5. **Draudikas** - Uždaroji akcinė draudimo bendrovė „Seesam Lietuva“.

2.1.6. **Draudimo apsauga** – Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.

2.1.7. **Draudimo įmoka (premija)** - draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutartyje nurodytais terminais ir sąlygomis moka Draudikui už draudimo apsaugą.

2.1.8. **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti Draudėjas, Apdraustasis arba Naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.

2.1.9. **Draudimo išmoka** - pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo išmokėti Draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.

2.1.10. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu.

2.1.11. **Draudimo liudijimas (polisas)** – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

2.1.12. **Draudimo objektas** – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

2.1.13. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.

2.1.14. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.

2.1.15. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos.

2.1.16. **Draudimo tarpininkas** – asmuo, už atlygį vykdomas draudimo tarpininkavimo veiklą.

2.1.17. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.

2.1.18. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

2.1.19. **Franšizė** – suma, išreikšta skaičiais ar procentais, ar kitas draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuria yra mažinama draudimo išmoka.

2.1.20. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjas, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais - ir Apdraustoją paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

2.1.21. **Neatsaukiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties Naudos gavėjo sutikimo, Draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – Apdraustoją) atšauktas ar pakeistas.

2.1.22. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam atsitikus Draudikas nemoka draudimo išmokos.

2.1.23. **Nukentėjęs tretysis asmuo** – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam Draudėjas ar Apdraustasis padarė žalą.

2.1.24. **Nuostolių draudimo sutartis** – turto draudimo, civilinės atsakomybės draudimo, taip pat sveikatos draudimo sutartis, pagal kurias Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokėti draudimo išmoką, lygią patirtiems nuostoliams.

2.1.25. **Sąlyginė franšizė** – esant besąlyginei franšizei, draudimo išmoka nebus mokama, kai nuostolio suma mažesnė arba lygi franšizės sumai, o tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei franšizė,

draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant franšizės.

2.1.26. **Sąmoningai** – žinant apie veikimo ar neveikimo pasekmes ar turint apie jas žinoti.

2.1.27. **Saugumo reikalavimai** – apsaugos ar saugumo reikalavimai, nurodyti draudimo polise ar draudimo sąlygose, nustatyti teisės aktų ar kitaip nurodyti raštu, skirti užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos pasekmėms sumažinti.

2.1.28. **Subrogacija** – Draudiko, išmokėjusio draudimo išmoką, teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.

2.1.29. **Sumų draudimo sutartis** – sveikatos draudimo sutartis, pagal kurią Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią draudimo sumai ar jos daliai.

3. PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ PRIEŠ SUDARANT DRAUDIMO SUTARTĮ

3.1. Draudiko pareiga atskleisti informaciją

3.1.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo pateikti Draudėjui šią informaciją:

3.1.1.1. Draudiko pavadinimą, įmonės rūšį, adresą, Draudiko padalinio ar Draudiko atstovo adresą (jei draudimo sutartis sudaroma ne Draudiko buveinėje);

3.1.1.2. ginčų, kylančių iš draudimo sutarties ar su ja susijusių, sprendimo tvarką;

3.1.1.3. Draudiko elgesį, kai Draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas;

3.1.1.4. galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus;

3.1.1.5. draudimo sutarčiai taikomą teisę.

3.2. Draudėjo pareiga atskleisti informaciją

3.2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir Apdraustasis privalo suteikti Draudikui ar jo atstovui teisingus ir išsamius atsakymus į Draudiko ar jo atstovo pateiktus klausimus apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamajam įvykiui atsitikimo tikimybei bei galimų nuostolių dydžiui ir rizikos įvertinimui.

3.2.2. Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką ar jo atstovą, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos draudimo liudijime, draudimo sutartyje ar jų prieduose bei draudimo taisyklėse, taip pat kitos aplinkybės, kurias Draudikas paprašė atskleisti raštu.

3.2.3. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo pranešti Draudikui apie visas draudžiamojo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytus su kitomis draudimo įmonėmis.

3.2.4. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas ir Apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti bet kokią klaidingą ar papildyti neišsamią informaciją, kuri buvo pateikta Draudikui bei nedelsiant raštu pateikti ištaisytą informaciją Draudikui.

3.3. Reikalavimo atskleisti informaciją pažeidimas

3.3.1. Jei po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad Draudėjas ar Apdraustasis suteikė Draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, nurodytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios nebuvo atskleistos, išnyko iki draudžiamojo įvykio atsitikimo ar neturėjo įtakos draudimui įvykiui.

3.3.2. Jei Draudėjas ar Apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie aplinkybes, numatytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas privalo per du mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei Draudėjas atsisako tai padaryti ar per vieną mėnesį neatsako į pateiktą pasiūlymą, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.

3.3.3. Jei draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie aplinkybes, numatytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas, įvykus draudžiamajam įvykiui, privalo išmokėti dalį draudimo išmokos, kuri būtų išmokama Draudėjui įvykius pareigą atskleisti informaciją, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta Draudėjui, jeigu jis būtų įvykdęs pareigą atskleisti informaciją, santykiui.

3.3.4. Jei Draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias Draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, tai jis per du mėnesius nuo sužinojimo, kad Draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nei vienas Draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių Draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.

4. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

4.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką ir savo sąskaita paskirti ekspertus draudimo rizikos įvertinimui. Draudikui nepasinaudojus tokia teise, Draudėjas ir/ar Apdraustasis atsako už Draudikui pateiktos informacijos teisingumą. Draudikui apžiūrėjus ir/ar įvertinus draudimo objektą, šie vertinimai, bet kokiu jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti naudojama Draudėjo asmeniniams ar verslo tikslams bei santykiuose su trečiaisiais asmenimis kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymų ir kitų teisės norminius aktus, inžinerinius bei pramoninius standartus ir/ar kitus reikalavimus. Jei draudimo interesus yra susijęs su Apdraustojo fizinio asmens gyvybe ar sveikata, Draudikas turi teisę reikalauti informacijos bei dokumentų, patvirtinančių Apdraustojo asmens amžių, sveikatos būklę, profesiją bei kitas aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikos vertinimui.

4.2. Jei draudimo taisyklės numato, kad Draudėjas pateiktą prašymą raštu ir/ar kitus dokumentus, toks prašymas ir/ar dokumentai turi būti pateikiami Draudikui prieš draudimo sutarties sudarymą.

4.3. Draudėjas yra atsakingas už Draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos teisingumą, išsamumą ir tikslumą.

4.4. Sudarius draudimo sutartį, Draudėjo rašytinis prašymas ir bet kokia raštu pateikta informacija tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi.

4.5. Draudimo sutartis yra sudaroma Draudikui ir Draudėjui susitarus dėl draudimo sutarties sąlygų.

4.6. Draudimo sutartis laikoma sudaryta, kai Draudikas ir Draudėjas pasirašo draudimo liudijimą (polisą) arba Draudėjas sumoka Draudiko pasiūlyme pateiktą draudimo įmoką .

4.7. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo taisyklės, kurios yra paskelbtos draudimo įmonės interneto tinklapyje, arba pagal iš anksto sutartas individualias draudimo sutarties sąlygas

4.8. Bet kokia individuali draudimo sąlyga (-os) galioja tik tokiu atveju, kai Draudėjas raštu patvirtina su ja susipažinęs ir raštu išreiškia sutikimą, kad ši sąlyga būtų draudimo sutarties dalimi.

4.9. Sudarius draudimo sutartį, Draudėjui privalo būti išduotas draudimo polisas, draudimo taisyklės ir, jei sudaryta individuali draudimo sutartis arba taikomos papildomos (individualios) draudimo sąlygos (draudimo taisyklių pakeitimai ir/ar papildymai), individualios draudimo sutarties egzempliorius arba minėtų papildomų (individualių) draudimo sąlygų egzempliorius.

4.10. Jei Draudėjas kreipiasi į Draudiką su prašymu išduoti draudimo taisyklių ar individualios draudimo sutarties, draudimo liudijimo (poliso), Draudėjo rašytinio prašymo sudaryti draudimo sutartį bei kitų dokumentų, patvirtinančių draudimo sutarties sudarymą, nuorašus, Draudikas privalo išduoti Draudėjui reikalaujamų dokumentų nuorašus, pastarajam apmokėjęs dokumentų nuorašų išdavimo kaštų.

4.11. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodydamas priežasčių.

5. DRAUDIMO APSAUGA IR DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS

5.1. Draudimo apsauga

5.1.1. Draudimo sutartis ir draudimo apsauga įsigalioja 00:00 val. kitą dieną po visos draudimo įmokos ar jos pirmos dalies

sumokėjimo, nebent kitaip yra sutarta ir nustatyta draudimo liudijime (polise).

5.1.2. Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos, draudimo apsauga gali būti sustabdyta (žr. BDSS 6.5.5. p.).

5.1.3. Jei draudžiamasis įvykis ar civilinės atsakomybės draudimo atveju – veiksmas, sąlygojantis atsakomybės atsiradimą, atsitinka draudimo apsaugos sustabdymo metu, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

5.1.4. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo išmokos ar jos dalies nemokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Šiuo atveju apie vienašališką sutarties nutraukimą atskirai nepranešama.

5.2. Draudimo sutarties galiojimas

5.2.1. Draudimo sutartis prasideda draudimo liudijimo (poliso) įsigaliojimo dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar vėliau, ir pasibaigia draudimo liudijimo (poliso) galiojimo pabaigos dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar anksčiau, atsižvelgiant į tai, kad yra įvykdytos visos aplinkybės, reikalingos draudimo sutarties galiojimui.

5.2.2. Draudimo sutartis laikoma negaliojančia nuo jos sudarymo momento, jei ji yra sudaryta įvykus draudžiamajam įvykiui.

5.3. Draudimo sutarties galiojimo teritorija

5.3.1. Draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja geografinėje teritorijoje, nurodytoje draudimo liudijime (polise).

5.3.2. Jei draudimo sutartyje nėra nieko pasakyta apie draudimo sutarties galiojimo teritoriją, reiškia, kad draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja tik Lietuvoje.

5.4. Draudimo sutarties nutraukimas

5.4.1. Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį šiais atvejais:

5.4.1.1. raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai Draudikui;

5.4.1.2. raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai įmonei, perėmusiai Draudiko teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties (žr. BDSS 13.2. p.). Draudėjui, šiame punkte nustatytais terminais

nepateikus rašytinio prašymo nutraukti draudimo sutartį, laikoma, kad Draudėjas sutinka su teisių ir pareigų, kylančių iš draudimo sutarties, perleidimu.

5.4.2. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį, raštu pranešdamas apie tai Draudėjui prieš vieną mėnesį raštu, jei:

5.4.2.1. Draudėjas ar Apdraustasis, prieš sudarydami draudimo sutartį, pažeidė reikalavimą atskleisti informaciją (BDSS 3.3.2., 3.3.4. p.);

5.4.2.2. Draudėjas ar Apdraustasis pažeidė reikalavimą pranešti apie padidėjusią riziką (BDSS 6.6.3. p.);

5.4.2.3. Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo nesilaikė saugumo reikalavimų ir tai sąlygojo žalos atsiradimą ar jos padidėjimą;

5.4.2.4. Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo sukėlė žalą;

5.4.2.5. Draudėjas ar Apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, pateikė Draudikui žinomai melagingą ar neteisingą informaciją, ar nuslėpė nuo Draudėjo informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio aplinkybes, žalos ir/ar draudimo išmokos dydį, falsifikavo draudžiamąjį įvykį ar kitais neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką;

5.4.2.7. Draudėjas paskelbiamas bankrutavusiu;

5.4.2.8. Draudimo sutarties galiojimo metu padidėjus draudimo rizikai, Draudėjas nesutiko sumokėti papildomos draudimo įmokos ar pakeisti draudimo sutarties sąlygų;

5.4.2.9. dėl nenugalimos jėgos aplinkybių (BDSS 16.3., 16.4 p.);

5.4.2.6. Draudiko teisė nutraukti draudimo sutartį Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos yra apibrėžta BDSS 5.1.2., 5.1.4. p..

5.5. Draudimo sutarties pasibaigimas

Draudimo sutartis pasibaigia šiais atvejais: pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

5.5.1. esant tęstinei draudimo sutarčiai, pasibaigus draudimo terminui, jei draudėjas nesutinka su draudimo sutarties sąlygų, galiosiančių kitą draudimo terminą, pakeitimu;

5.5.2. Draudikas sumoka visas išmokas nustatytas draudimo sutartyje;

5.5.3. Draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisių ir pareigų perėmėjų;

5.5.4. Draudimo sutarties šalių sutarimu;

5.5.5. pasikeitus apdrausto turto savininkui arba, jei sudaryta civilinės atsakomybės draudimo sutartis dėl civilinės atsakomybės, galinčios atsirasti valdant, naudojant individualiais požymiais apibrėžtą daiktą ar juo disponuojant, pasikeičia to daikto savininkas;

5.5.6. po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu;

5.5.7. kitais teisės aktų nustatytais pagrindais.

5.6. Pareiga gražinti įmoką

5.6.1. Draudimo sutartį nutraukus prieš terminą, Draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį;

5.6.2. Likusi draudimo įmokos dalis nėra gražinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama, remiantis 5.4.2.1. – 5.4.2.7. p.;

5.6.3. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudikas iš gražintinos įmokos dalies išskaičiuoja:

5.6.3.1. sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kurios negali viršyti 30% įmokos už draudimo terminą;

5.6.3.2. draudimo išmokas, mokėtas ar numatomas mokėti pagal tą draudimo sutartį;

5.6.3.3. nesumokėtas draudimo įmokas ir kitas gautinas sumas.

6. DRAUDIMO SUMA, DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS

6.1. Draudimo suma

6.1.1. Draudimo suma nustatoma atsižvelgiant į draudimo objektą, draudžiamojo turto vertę, draudimo riziką, kitus kriterijus nustatytus draudimo sutartyje ar teisės norminiuose aktuose, ir/ar šalių tarpusavio sutarimu nustatytą sumą. Draudimo suma nurodoma draudimo liudijime (polise).

6.1.2. Draudimo suma negali viršyti tikrosios draudžiamo turto vertės (draudimo vertės).

6.1.3. Sudarius draudimo sutartį, draudimo suma negali būti ginčijama, išskyrus atvejus, kai Draudėjas nurodė Draudikui žinomai melagingą draudimo vertę arba jei buvo padaryta aritmetinė ar rašybos klaida.

6.1.4. Jeigu kitaip nėra numatyta draudimo sutartyje, Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, jo atsakomybė pagal draudimo sutartį (draudimo suma) yra mažinama išmokėtos draudimo išmokos dydžiu (draudimo suma neatsistato).

6.2. Draudimas, viršijantis draudimo vertę ir nepasipelnymo principas

6.2.1. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę (draudikas neatlygina daugiau, nei būtina nuostoliams padengti). Tačiau išmokėta draudimo vertę viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.

6.2.2. Jei draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

6.2.3. Aukščiau nurodyto 6.2.1 punkto nuostata taip pat taikoma tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingomis draudimo įmonėmis (dvigubas draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį ir bendros draudimo išmokos dydis negali viršyti nuostolio ir draudimo vertės.

6.3. Nevisiškas draudimas

Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (Naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

6.4. Papildomas draudimas

Jei yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas (Naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo įmone. Tačiau šiais

atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

6.5. Draudimo įmokos ir jų mokėjimas

6.5.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo ir/ar Apdraustojo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas, Draudiko įmokų skaičiavimo metodiką ir kitą svarbią informaciją.

6.5.2. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi draudimo liudijime (polise).

6.5.3. Draudimo įmokos privalo būti mokamos draudimo liudijime (polise) nustatytu laiku. Draudėjas, mokėdamas draudimo įmoką pavedimu, privalo nurodyti draudimo sutarties numerį. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, ją užskaičius Draudiko banko sąskaitoje bei identifikavus jos paskirtį, arba gavus draudimo įmoką grynais. Draudimo įmoką mokant tiesioginiu debetu, sumokėjimo momentu yra laikoma data, kuria bankas patvirtino, jog iš Draudėjo sąskaitos yra nuskaityti pinigai. Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas nelaikomas įmokos sumokėjimu.

6.5.4. Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama laiku, Draudikas turi teisę reikalauti 0,02 % dydžio delspinigių nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

6.5.5. Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, Draudikas privalo pranešti apie tai Draudėjui, nuroydamas, jog, per 15 dienų nuo šio pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsaugos galiojimas bus sustabdytas ir bus atnaujintas tik, kai Draudėjas sumokės draudimo įmoką.

6.5.6. Joks papildomas priminimas nėra siunčiamas dėl draudimo įmokos ar jos pirmos dalies, jei mokama dalimis, sumokėjimo, jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis turi būti sumokėta nuo draudimo sutarties įsigaliojimo praėjus ne daugiau kaip 15 dienų, kadangi yra laikoma, jog pats draudimo liudijimas (polisas) yra pakankamas dokumentas (priminimas), nurodantis Draudėjo pareigą sumokėti draudimo įmoką ar jos dalį.

6.5.7. Jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis yra nesumokama, draudimo apsaugos galiojimas yra sustabdomas nuo tos dienos,

kurią turėjo būti sumokėta draudimo įmoka. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (nurodytas įmokos mokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, Draudikas turi teisę per 15 dienų nuo draudimo įmokos sumokėjimo nuspręsti, ar draudimo sutartį pripažinti įsigaliojusia. Nusprendus pripažinti draudimo sutartį įsigaliojusia Draudėjas apie tai atskirai neinformuojamas. Tokiu atveju sutartis laikoma įsigaliojusia kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo. Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokų dėl įvykių, atsitikusių iki draudimo sutarties įsigaliojimo. Draudikui nusprendus draudimo sutartį pripažinti neįsigaliojusia, Draudėjui gražinama draudimo įmoka ir Jis apie tai informuojamas raštu.

6.5.8. Draudikui nutraukus draudimo sutartį dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo (5.1.4. p.), jis turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir į įmokas už draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpį, tačiau ne ilgesnį kaip 3 mėnesiai.

6.6. Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas

6.6.1. Draudėjas privalo nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, raštu informuoti Draudiką apie bet kokią aplinkybių, numatytų BDSS 3.2.2. p., pasikeitimą, kuris padidina draudimo riziką.

6.6.2. Pasikeitimai, didinantys draudimo riziką, pvz., bet neapsiribojant, gali būti pasikeitimai, susiję su apdrausto turto naudojimu, remontu, apdraustojo veiklos apimtėmis ar pobūdžio pasikeitimu, pasikeitimu transportavimo sąlygose. Rizikos padidėjimo atvejai taip pat yra nustatomi draudimo taisyklėse ir/ar individualiose draudimo sąlygose.

6.6.3. Draudikas, gavęs Draudėjo pranešimą apie draudimo rizikos padidėjimą ar kitaip sužinojęs apie padidėjusią draudimo riziką, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ar padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį ir reikalauti Draudėjo atlyginti patirtus nuostolius, tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos.

6.6.4. Jei draudimo rizika sumažėja, Draudėjas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jei Draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmoką, Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

7. DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ PAREIGOS

7.1. Draudimo sutarties šalių iki sutartinės teisės ir pareigos

7.1.1. Draudėjo teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.1.1. susipažinti su draudimo taisyklėmis bei gauti jų kopiją;

7.1.1.2. pateikti Draudikui nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo.

7.1.2. Draudėjo pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.2.1. suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai;

7.1.2.2. sudaryti Draudikui ar jo atstovams netrukdomai apžiūrėti draudimo objektą ir/ar įvertinti draudimo riziką;

7.1.2.3. Draudiko reikalavimu užpildyti nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo;

7.1.2.4. Pranešti Draudikui apie visas draudžiamojo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas, sudarytas su kitomis draudimo įmonėmis.

7.1.3. Draudiko teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.3.1. reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;

7.1.3.2. apžiūrėti ir ar įvertinti ketinamą drausti objektą ir/ar riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;

7.1.3.3. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodant priežasčių.

7.1.4. Draudiko pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.4.1. supažindinti Draudėją su draudimo taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;

7.1.4.2. neatskleisti gautos informacijos apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, taip pat kitos draudimo sutartyje numatytos konfidencialios informacijos, išskyrus teisės aktų numatytas išimtis.

7.2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

7.2.1. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:

7.2.1.1. reikalauti pakeisti draudimo sutartį;

7.2.1.2. pakeisti draudimo sutartyje numatytą Naudos gavėją (išskyrus teisės aktų ir/ar draudimo sutartyje numatytas išimtis);

7.2.1.3. nutraukti draudimo sutartį.

7.2.2.1. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:laiku mokėti draudimo sutartyje nustatytas draudimo įmokas;

7.2.2.2. laiku informuoti Draudiką apie draudimo rizikos pakeitimus;

7.2.2.3. ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas informuoti Draudiką apie savo buveinės pasikeitimus;

7.2.2.4. ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo kitos draudimo sutarties sudarymo dienos informuoti Draudiką apie su kita draudimo įmone sudarytą to paties draudimo objekto tos pačios draudimo rizikos draudimo sutarties sudarymą;

7.2.2.5. tinkamai informuoti Naudos gavėją, Apdraustąjį ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas. Įgyvendindamas savo teises pagal draudimo sutartį, Draudikas turi teisę remtis tuo, kad Draudėjas neįvykdė šiame punkte numatytos pareigos;

7.2.2.6. laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties sąlygose, ar kitaip nustatytų teisės norminiuose aktuose;

7.2.2.7. suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui laisvai ir netrukdomai apžiūrėti apdraustus objektus, nustatant ar Draudėjas laikosi draudimo sutarties sąlygų, tarp jų ir saugumo reikalavimų.

7.3. Draudimo sutarties šalių pareigos atsitikus draudžiamajam įvykiui

7.3.1. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas privalo:

7.3.1.1. imtis visų prieinamų protingų priemonių žalai sumažinti;

7.3.1.2. apie atsitikusį įvykį nedelsiant informuoti kompetentingas institucijas, tiriančias tokių įvykių aplinkybes ar šalinančias tokių įvykių pasekmes (pvz., vagystės atveju – policijai, sveikatos sutrikdymo – greitajai medicininei pagalbai; gaisro – priešgaisrinės apsaugos tarnybai ir pan.);

7.3.1.3. draudimo taisyklėse nustatytu laiku informuoti Draudiką apie atsitikusį draudžiamąjį įvykį;

7.3.1.4. atskleisti Draudikui visą informaciją, reikšmingą draudžiamojo įvykio aplinkybėms, pasekmėms, žalos dydžiui bei draudimo išmokai nustatyti;

7.3.1.5. paruošti ir pateikti Draudikui sąrašą sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto, nurodant jo vertę prieš pat įvykstant draudimui įvykiui;

7.3.1.6. parodyti Draudiko atstovui sugadintą turtą ar jo liekanas. Sugadintas ar išlikęs turtas turi būti saugomas, kol jo apžiūrėti atvyks Draudiko atstovas. Draudikas neturi teisės nepagrįstai uždelsti turto apžiūrą, tačiau bet kokiame atveju ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo rašytinio pranešimo apie įvykį, jeigu Draudėjas ir Draudikas nesutaria kitaip;

7.3.1.7. pateikti Draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudiminio įvykio priežasčių ir pasekmių, reikalingų nustatyti draudimo išmokos dydžiui. Tai apima dokumentus ir informaciją (pvz. policijos pažymą, nuosavybės teisės pažymėjimas, medicininio patikrinimo išvados, sąskaitos-faktūros, kvitai ir pan.), kurie patvirtina draudiminio įvykio buvimą, žalos apimtį, patirtus finansinius nuostolius ir pan. Asmuo, ketinantis gauti draudimo išmoką, privalo gauti ir pateikti draudikui tuos dokumentus, kuriuos jam yra paprasčiau gauti nei Draudikui.

7.3.1.8. suteikti Draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis;

7.3.1.9. nuolat bendradarbiauti su Draudiku draudžiamojo įvykio tyrimo metu;

7.3.1.10. laikytis visų Draudiko duotu nurodymų;

7.3.1.11. paaiškėjus, jog pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba

turėjo būti mažinama, per 30 dienų nuo Draudiko raštiško reikalavimo išsiuntimo dienos, grąžinti Draudikui išmokėtą arba permokėtą draudimo išmoką, išskyrus įstatymų numatytas išimtis;

7.3.1.12. pateikti Draudikui visus dokumentus, įrodymus ir pilną informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos;

7.3.1.13. Jei Draudėjas nesilaiko aukščiau nustatytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar Draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo.

7.3.1.14. Pareigos bei pasekmės, numatytos BDSS 7.31.1. – 7.3.1.13. p. atitinkamais atvejais yra taikomos taip pat ir Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui ar bet kokiam su šiais asmenimis susijusiam asmeniui.

7.3.2. Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas:

7.3.2.1. gavęs rašytinį Draudėjo pranešimą apie įvykį, privalo tirti draudžiamą įvykį aplinkybes, nustatyti jo pasekmes, įvertinti nuostolio dydį;

7.3.2.2. apskaičiuoti draudimo išmokos dydį;

7.3.2.3. laiku mokėti draudimo išmoką;

7.3.2.4. teisės aktų nustatytais atvejais informuoti Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie draudžiamą įvykio tyrimo eigą;

7.3.2.5. neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinę draudžiamą įvykio buvimu;

7.3.2.6. neturi teisės atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos;

7.3.2.7. įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką bei pateikti apie tai Draudėjui motyvuotą paaiškinimą.

7.4. Naudos gavėjo teisės ir pareigos

Naudos gavėjas draudimo sutarties ar teisės aktų nustatytais atvejais turi teisę:

7.4.1. reikalauti išmokėti draudimo išmoką;

7.4.2. gauti informaciją apie draudžiamą įvykio tyrimo eigą;

7.4.3. vykdyti BDSS 7.3.1.1. – 7.3.1.12 p. numatytas pareigas.

7.5. Pareiga imtis priemonių užkirsti kelią žalos ar nuostolių atsiradimui ar jų dydžiui sumažinti

7.5.1. Atsiradus žalai ar galimybei jai atsirasti, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdamas privalo, atsižvelgiant į jo galimybes, imtis visų reikalingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti.

7.5.2. Jei žalą sukelia tretysis asmuo, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo imtis visų įmanomų priemonių, reikalingų Draudiko teisių prieš žalą sukėlėją įgyvendinimui.

7.5.3. Jei žala yra padaroma nusikalstamais ar baudžiamais veiksmais, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdami privalo pranešti apie tai teisėsaugos institucijoms ir pateikti kaltinimus ir/ar reikalavimus nusižengusiam asmeniui, jei to reikalauja Draudiko interesai.

7.5.4. Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo laikytis visų Draudiko duodamų nurodymų.

7.5.5. Draudikas atlygina visas būtinas išlaidas, patirtas vykdant reikalavimą užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti, net jei tokiu atveju yra viršijama draudimo suma. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

7.5.6. Jei Draudėjas, Apdraustasis ar bet kurias su jais susijęs asmuo sąmoningai nesilaikė aukščiau nurodytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

8. ŽALOS DYDIS

8.1. Žalos dydžio nustatymas

8.1.1. Žalos dydį nustato Draudikas, remdamasis jo turima informacija, iš Draudėjo ir kompetentingų institucijų gautais dokumentais, reikalingais nustatyti draudžiamą įvykio priežastis ir žalos bei nuostolių dydį.

8.1.2. Protingos ir pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant užkirsti kelią akivaizdžiai grėšiančiai

žalai atsirasti ar jos dydžiui sumažinti, yra įskaitomos į žalos dydį.

8.2. Ekspertų dalyvavimas

Siekdamas nustatyti nuostolio dydį ir/ar draudžiamojo įvykio priežastį, Draudikas gali skirti ekspertą(-us) nuostolių dydžiui įvertinti ir/ar draudžiamojo įvykio priežastims nustatyti.

8.2.1. Tiek Draudikas, tiek Draudėjas, turi teisę savo nuožiūra ir neatsižvelgdami į kitos šalies pageidavimus samdyti ekspertus nuostolio dydžiui ar įvykio aplinkybėms nustatyti. Išlaidas tokiems ekspertams apmoka juos pasamdžiusi šalis. Tokių ekspertų išvados kitai šaliai nėra privalomos.

8.2.2. Jei Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl nuostolio dydžio ir/ar draudžiamojo įvykio priežasties, šalių sutarimu gali būti paskirta ekspertizė. Kiekviena šalis iš savo pusės skiria kompetentingą ir nepriklausomą ekspertą ir apie tai informuoja kitą šalį per 20 dienų nuo paskyrimo. Šalių paskirti ekspertai renka trečią kompetentingą ir nepriklausomą ekspertą. Išrinkus trečiąjį ekspertą, ekspertai turi įvertinti nuostolius ir/ar nustatyti draudžiamojo įvykio priežastis. Ekspertų išvados, pateiktos Draudikui ir Draudėjui dėl ginčo yra galutinės ir privalomos. Kiekvieno eksperto išlaidas apmoka jį pasirinkusi šalis, o trečiojo eksperto išlaidas šalys apmoka lygiomis dalimis.

8.2.3. Asmenys, kurie yra Draudėjo, Apdraustojų ir/ar Draudiko giminaičiai ar artimieji ar dirba giminaičių ar artimųjų įmonėse, yra jiems kitaip pavaldūs ar nuo jų priklausomi, ar kitaip turi interesų, priešingų Draudėjo, Draudiko, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar Trečiojo nukentėjusiojo asmens interesams, negali būti laikomi nepriklausomais ekspertais.

DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

Teisė į draudimo išmoką. Jei pagal draudimo sutartį yra apdraudžiami nuostoliai (nuostolių draudimo sutartis), tai teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t.y. kuris patiria nuostolius. Civilinės atsakomybės draudimo atveju teisę į draudimo išmoką turi Nukentėjusysis trečiasis asmuo, o jei draudėjas ar apdraustasis atlygino žalą, tada teisę į draudimo išmoką turi draudėjas ar apdraustasis.

8.2.4. Jei pagal draudimo sutartį Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką lygią draudimo sumai ar jos daliai (sumų draudimo sutartis),

draudimo išmoka yra mokama Apdraustajam arba Naudos gavėjui.

8.3. Draudimo išmokos mokėjimo terminai

8.3.1. Draudimo išmokos dydį nustato Draudikas.

8.3.2. Draudimo išmoka išmokama per 30 dienų nuo tos dienos, kai Draudikas gauna visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nurodyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, ši nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.

8.3.3. Jei Draudikas pripažįsta įvykį draudžiamuoju, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius. Jei pagal įstatymus ar draudimo sutartį Draudikui nepereina reikalavimo teisė už mokėtinų sumų atlyginimą arba jeigu Draudiko galimybė įgyvendinti tokią teisę, lyginant su Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo galimybe išsireikalauti atitinkamas sumas iš asmens, atsakingo už žalą, būtų žymiai mažesnė, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, prieš kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo reikalauti iš asmens, atsakingo už žalą, atlyginti jų patirtą žalą. Šiame punkte nurodytu atveju Draudėjas Apdraustasis ar Naudos gavėjas kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo pateikti Draudikui įrodymus, kad jo reikalavimas asmeniui, atsakingam už žalą, atlyginti patirtą žalą negali būti patenkintas.

8.3.4. Draudimo išmoka yra mokama į Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo, Trečiojo nukentėjusio asmens (naudos gavėjo) arba jų įgalioto asmens nurodytą banko sąskaitą.

8.3.5. Jei pagal draudimo sutartį yra įvykdytos visos sąlygos draudimo išmokai gauti, o Draudikas nustatytu laiku neišmoka draudimo išmokos, Draudikui yra skaičiuojami 0,02% delspinigiai nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos sumos ar jos dalies.

8.3.6. Jei draudimo išmoka Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, Draudikas privalo raštu išsamiai informuoti, Draudėją, Apdraustąjį,

Naudos gavėją ar Trečiąjį nukentėjusįjį asmenį apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą. 9.2.8. Draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykio buvimu.

8.3.7. Draudikas neturi teisės atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

8.3.8. Draudikas, pripažinęs įvykį nedraudžiamuoju, atsisakęs mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinęs, privalo pateikti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui išsamų ir motyvuotą paaiškinimą apie draudimo išmokos nemokėjimo ar jos sumažinimo priežastis.

8.3.9. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:

8.3.10. kol Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo dokumentais pagrįs nuostolių dydį (pateiks turto atstatymo išlaidas pagrindžiančius mokėjimo dokumentus);

8.3.11. jei Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiam trečiajam asmeniui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliama baudžiamoji byla – iki galutinio procesinio sprendimo byloje priėmimo dienos;

9.2.13. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

9.3. Atleidimas nuo draudimo išmokos išmokėjimo ir draudimo išmokos sumažinimas

9.3.1. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar Nukentėjusiojo trečiojo asmens tyčios ar didelio neatsargumo.

9.3.2. Draudikas neatleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei žala gyvybei ar sveikatai padaryta dėl atsakingo už žalą asmens tyčinių veiksmų. Draudikas šiame punkte nustatytomis sąlygomis atlyginęs patirtą žalą turi teisę išsireikalauti sumokėtą sumą iš atsakingo už žalą asmens.

9.3.3. Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas atsisakė savo reikalavimo teisės dėl žalos atlyginimo arba ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo kaltės, Draudikas visiškai ar iš dalies atleidžiamas nuo draudimo išmokos

mokėjimo ir turi teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą išmoką.

9.3.4. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jei Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo:

9.3.4.1. tinkamai neinformuoja Draudiko apie draudžiamąjį įvykį;

9.3.4.2. nesiima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;

9.3.4.3. nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar Draudiko reikalavimų;

9.3.4.4. nesiima priemonių, kurios leistų Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę ar veikia tokiu būdu, kad Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę tampa neįmanoma ar žymiai sunkiau;

9.3.4.5. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Tretysis nukentėjęs asmuo tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikė Draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją apie draudžiamąjį įvykį. Jeigu dėl neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimo Draudikas nepagrįstai išmokėjo draudimo išmoką ar neteisingai apskaičiavo jos dydį, Draudikas turi teisę reikalauti sugrąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką ar jos dalį.

9.3.5. Draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo bandė suklaidinti Draudiką klastodami įvykio faktus, pateikdami neteisingus duomenis, neteisėtai padidino nuostolio sumą;

9.3.6. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Tretysis nukentėjęs asmuo netenka teisės į tą draudimo išmokos dalį, kuri yra atlyginama trečiojo asmens.

9.3.7. Draudimo išmoka taip pat nėra mokama, jei draudimo sutartis nenumato ko kita, kai žalą tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia arba ji yra susieta, įtakota ar kyla dėl:

9.3.7.1. jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo nuo bet kokio branduolinio kuro, bet kokių branduolinio kuro naudojimo atliekų;

9.3.7.2. radioaktyvaus, toksiško ar kito pavojingo branduolinio įrenginio ar jo komponento poveikio, įskaitant sprogimą;

9.3.7.3. karo, invazijos, užsienio priešų veiksmų, užgrobimo (nepriklausomai nuo to,

ar karas paskelbtas ar ne), pilietinio karo, maišto, revoliucijos, sukilimo, karinės ar uzurpacinės jėgos, teroro akto;

9.3.7.4. konfiskacijos, sulaikymo, sunaikinimo, nacionalizavimo, rekvizavimo ar apribojimų valstybinės valdžios, vyriausybinių, vietinės valdžios ar kitų oficialių institucijų nurodymu.

9.3.8. Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką asmenims, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkamą galimų susigrąžinti mokesčių sumai. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to franšizė.

9.3.9. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar jos sumažinimo.

9.3.10. Jei Draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti Draudėjo kaltę, draudimo sutarties pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

9.4. Draudimo įmokos įskaitymas

9.4.1. Draudikas turi teisę įskaityti nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitas laiku nesumokėtas sumas į draudimo išmoką.

9.4.2. Draudikas turi teisę įskaityti visas pagal draudimo sutartį nesumokėtas draudimo įmokas į mokėtinas draudimo išmokas, jei draudimo sutartis pasibaigia BDS 5.5.7. punkte numatytais pagrindais.

9.5. Franšizė

Kai draudimo sutartyje yra nurodyta besąlyginė franšizė, kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės franšizės suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

10. SUBROGACIJA

10.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Jei žala buvo padaryta tyčia, reikalavimo teisė draudikui pereina visais atvejais.

10.2. Subrogacija netaikoma įstatymų numatytais atvejais.

10.3. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti Draudikui visą

informaciją, kuri yra būtina Draudikui tinkamai įgyvendinti jam perėjusią reikalavimo teisę. Reikalavimo teisė, perėjusi Draudikui, įgyvendinama laikantis taisyklių, nustatančių Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo ir už žalą atsakingo asmens santykius.

11. PRARASTAS IR VĒLIAU ATRASTAS TURTAS

11.1. Paaikšėjus prarasto turto, dėl kurio Draudikas išmokėjo draudimo išmoką, buvimo vietai, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo apie tai nedelsiant raštu pranešti Draudikui.

11.2. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, kurios dydis, neatskaičius franšizės, prilygsta ar yra mažesnis už apdraustojo turto rinkos vertę įvykio dienai, pereina visos šio turto savininko teisės.

11.3. Jei prarastas turtas atsiranda, tačiau Draudikui nepereina jo savininko teisės (žr. punktą 11.2.), Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo grąžinti draudimo išmoką arba perleisti Draudikui turto savininko teises ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo sužinojimo apie turto atsiradimą. Per nustatytą terminą neinformavus Draudiko apie pasirinkimą, pasirinkimo teisė pereina Draudikui.

12. DRAUDIMO SĄLYGŲ PAKEITIMAI IR PAPILDYMAI

12.1. Draudimo sąlygų pakeitimai ir papildymai draudimo sutarties galiojimo metu.

12.1.1. Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar draudimo įmokas draudimo sutarties galiojimo metu atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes, jei:

12.1.1.1. Draudėjas netinkamai vykdė pareigą atskleisti esmines aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikai įvertinti;

12.1.1.2. pasikeičia draudimo rizika.

12.1.2. Draudikas apie savo ketinimą pakeisti draudimo sutarties sąlygas privalo nedelsiant raštu pranešti Draudėjui. Pranešime turi būti nurodyta, kad, Draudėjui nesutikus pakeisti draudimo sutarties sąlygas, draudimo sutartis bus nutraukta.

12.1.3. Draudimo sutarties sąlygos yra laikomos pakeistomis Draudėjui akceptavus draudimo sutarties pakeitimus arba po vieno mėnesio nuo pranešimo išsiuntimo Draudėjui, jei Draudėjas per aukščiau nurodytą terminą

nepareiškia prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimų.

12.1.4. Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu Draudėjo ir Draudiko sutarimu.

12.1.5. Draudikui perleidžiant teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, draudimo sutarties sąlygos gali būti pakeistos, jei Draudikas apie sąlygų pakeitimą raštu iš anksto praneša Draudėjui, ir Draudėjas per du mėnesius nuo pranešimo išsiuntimo nepareiškia nesutikimo dėl sutarties sąlygų pakeitimų. Draudėjas, nesutikdamas su sutarties sąlygų pakeitimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį.

12.2. Draudimo sutarties pakeitimai draudimo sutarties termino pabaigoje

12.2.1. Jei draudimo sutartis yra neterminuota, Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas draudimo sutarties termino pabaigoje naujam draudimo terminui remiantis:

12.2.1.1. teisės normų aktų pasikeitimais;

12.2.1.2. nenumatytais aplinkybių pasikeitimais (pvz. tarptautinė krizė, išskirtinis gamtos reiškinys, katastrofa, draudimo vertės pasikeitimai);

12.2.1.3. kitomis aplinkybėmis, kurios padidina Draudiko našta vykdyti draudimo sutartį.

12.2.2. Draudikui keičiant draudimo sutarties sąlygas ar draudimo įmokų dydį, jis privalo raštu apie tai informuoti draudėją ne vėliau kaip 30 dienų iki kito draudimo termino pradžios. Pranešime turi būti nurodyta, kad Draudėjui nesutinkant su pakeitimais, draudimo sutartis bus nutraukta.

12.2.3. Draudėjui nesutikus su draudimo sutarties pakeitimais, jis privalo apie tai informuoti Draudiką raštu ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pranešimo gavimo. Jei Draudėjas pateikia prieštaravimus dėl draudimo sutarties pakeitimo, draudimo sutartis nutrūksta. Draudėjui nepareiškus prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimo per nustatytą terminą, laikoma, kad Draudėjas sutinka su pakeitimais.

12.2.4. Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu šalių susitarimu. Bet koks draudimo sąlygų pakeitimas tokiu atveju privalo būti nustatytas draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties

prieduose. Priešingu atveju tokie pakeitimai negalioja.

13. TEISIŲ IR PAREIGŲ, KYLANČIŲ IŠ DRAUDIMO SUTARTIES PERLEIDIMAS

13.1. Draudiko teisės ir pareigos, kylančios iš draudimo sutarties, gali būti perleistos, remiantis LR Draudimo įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

13.2. Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitoms draudimo įmonėms, jis gali nutraukti draudimo sutartį. Tokiu atveju Draudikas privalo grąžinti Draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

13.3. Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio Draudiko sutikimo.

14. TURTO SAVININKO PASIKEITIMAS

14.1. Jei apdraustas turtas yra perleidžiamas naujam savininkui, draudimo sutartis pasibaigia, išskyrus atvejus, kai jis perduodamas pačiam Draudėjui, nebent draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip.

14.2. Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką apie turto savininko pasikeitimą ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki turto naujam savininkui perleidimo. Jei Draudikas informuojamas apie turto savininko pasikeitimą po turto naujam savininkui perleidimo, Draudikas turi teisę į draudimo įmoką už visą laikotarpį nuo draudimo sutarties įsigaliojimo iki tinkamo Draudiko informavimo. Jei Draudikas apie turto savininko pasikeitimą informuojamas po draudimo sutarties pasibaigimo arba visai neinformuojamas, Draudikas turi teisę į visą draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką.

15. TREČIŲJŲ ASMENŲ TEISĖS

15.1. Jei nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja turto savininko arba asmens, kuris įsigyja turtą, tačiau kai pardavėjas išlaiko nuosavybę, arba sulaikymo teisės turėtoji, ar kito asmens, kuris atsako už turto žuvimo riziką, naudai.

15.2. Kiekvienas Apdraustasis turi teisę į draudimo išmoką atsiradus žalai. Tačiau Draudėjas turi teisę tartis su Draudiku dėl sąlygų, kurios tampa privalomomis Apdraustajam, ir gauti draudimo išmokas, nebent apdraustasis yra nurodytas kaip Naudos gavėjas.

15.3. Esant civilinės atsakomybės draudimui, Nukentėjęs tretysis asmuo, remdamasis draudimo sutarties sąlygomis, turi teisę reikalauti draudimo išmokos tiesiogiai iš Draudiko.

16. NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJORE)

16.1. Draudimo sutarties šalys yra atleidžiamos nuo pareigų pagal draudimo sutartį vykdymo, jei toks nevykdymas yra sąlygotas aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga (force majeure) nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolei įvykdyti prekių, sutarties šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievoles.

16.2. Jeigu aplinkybė, dėl kurios neįmanoma sutarties įvykdyti, yra laikina, tai draudimo sutarties šalis atleidžiama nuo atsakomybės tik tokiam laikotarpiui, kuris yra protingas, atsižvelgiant į tos aplinkybės įtaką sutarties įvykdymui.

16.3. Jei šalis negali ar negalės įvykdyti bet kokių savo pareigų pagal draudimo sutartį dėl nenugalimos jėgos, ji privalo ne vėliau kaip per 14 dienų nuo nenugalimos jėgos atsiradimo raštu pranešti kitai šaliai apie aplinkybes, kurios trukdo vykdyti prievoles, kartu nurodant prievoles, kurių negali ar negalės įvykdyti. Šio skyriaus nuostatos neatima iš kitos draudimo sutarties šalies teisės nutraukti sutartį arba sustabdyti jos įvykdymą, arba reikalauti sumokėti palūkanas.

16.4. Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 mėnesius, draudimo sutartis nutrūksta visais atvejais.

17. GINČŲ SPRENDIMAS

Bet koks ginčas, kylantis iš draudimo sutarties, sprendžiamas derybų būdu. Jei šalys per 3 mėnesius nepasiekia susitarimo, ginčas gali būti sprendžiamas teisme, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

18. DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

Jeigu šalys nesutaria kitaip, draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

19. KEITIMASIS INFORMACIJA IR KONFIDENCIALUMAS

19.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas ar jo atstovas ir Draudėjas ar jo

atstovas apsikeičia informacija, nurodyta šios sutarties 3 punkte. Ši informacija gali būti teikiama žodžiu ir/ar raštu.

19.2. Sudarius draudimo sutartį, visi pranešimai, kuriuos draudimo sutarties šalys teikia viena kitai, privalo būti pateikiami raštu, išskyrus Draudiko nurodymus administruojant draudiminį įvykį. Draudimo tarpininkai nėra įgaliojami priimti pranešimus.

19.3. Pranešimai Draudėjui siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu, paštu, arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Informacija adresuojama ar siunčiama fakso numeriu ar adresu, nurodytu draudimo liudijime.

19.4. Pranešimai Draudikui siunčiami raštu (faksu) ir adresuojami Draudiko registracijos adresu arba siunčiami oficialiu fakso numeriu.

19.5. Laikoma, kad Draudėjas ir Draudikas yra gavęs pranešimą:

19.5.1. kai siunčiama faksu – kitą darbo dieną;

19.5.2. kai siunčiama paštu – per 5 kalendorines dienas;

19.5.3. kai siunčiama per kurjerį – įteikimo metu.

19.6 Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį, jų sveikatos būklę ir turtinę padėtį ir kitos draudimo sutartyje ar įstatymuose nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Draudikas, pažeidęs šią pareigą, privalo atlyginti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytą turtinę ir neturtinę žalą.

19.7 Draudėjui laiku nemokant draudimo įmokų, Draudikas turi teisę Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka perduoti informaciją apie Draudėjo turtinių ir finansinių įsipareigojimų nevykdymą duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų rinkmenas.

Ivo Kuldmäe

UADB „Seesam Lietuva“
Generalinis direktorius